

عنوان مقاله:

وقف و تاثیرات آن بر ساختار اقتصادی، فضایی و کالبدی شهر

محل انتشار:

پنجمین کنگره بین المللی توسعه کشاورزی، منابع طبیعی، محیط زیست و گردشگری ایران (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

مرتضی ادیبان - کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری مدرس دانشگاه جامع علمی کاربردی

حسین رحیمی - عضو هیات علمی گروه جغرافیا دانشگاه پیام نور مشهد

خلاصه مقاله:

موقوفات در تاسیس و تداوم حیات نهادها و مراکز فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی تاثیر فراوانی داشته و توانسته اند در دوره های مختلف تاریخ منشا حرکت های موثری باشند. با این حال به نظر میرسد نهادهای دست اندرکار وقف و موقوفات، درباره آن کمتر به پژوهش پرداخته و آن چنان که شایسته است این موضوع را به بحث نگذاشته اند. طبیعی است مطالعه و پژوهش در این زمینه میتواند راهنمای مناسبی برای گسترش فرهنگ وقف و سوق دادن امکانات جامعه به سوی فراهم آوردن بسترهای مناسب آموزشی، تحقیقی و نظائر آن باشد. پژوهش حاضر درباره نتایج و آثار وقف به صورت واقعی و عینی به بحث پرداخته است. هدف از این تحقیق تشریح و بیان ضرورت ایجاد نگاهی نو و متناسب با نیازهای امروزه جوامع شهری به پدیده دینی، تاریخی و اجتماعی، اقتصادی وقف می باشد. به نظر می رسد آثار و پیامدهای مثبت پدیده دینی و اجتماعی، اقتصادی وقف به علت گسترش شهرها و عدم سنخیت و تناسب نوع وقف با نیازهای امروزه جوامع شهری و همچنین ضعف قوانین حکومتی و کم کاری سازمان های متولی در دهه های اخیر مشکلات عدیده ای را سبب شده است. روش تحقیق در این مقاله بر اساس استفاده از منابع مکتوب و کتابخانه ای، مشاهده مستقیم و برداشت های میدانی، و استفاده از مصاحبه ها و اظهارنظرهای متولیان و منتقدین که در سایت های خبری منتشر می شود و تحلیل و برداشت های فکری شخصی بوده است. همان طور که در تحقیق انجام شده مشخص گردید علی رغم جنبه های مثبت فراوان و تاکیدات مذهبی در دین مبین اسلام بر پدیده اجتماعی وقف، توسعه اجتماعی، اقتصادی و فضایی و کالبدی شهرها (به خصوص کلانشهرها) باعث شده روند برنامه ریزی در این شهرها در تعارض با فضاهای موقوفه قرار بگیرد و در بسیاری از زمان ها مانعی برای توسعه و بهسازی شهری باشد که این موضوع تجدیدنظر در نیات واقفان، احکام حکومتی جدید و هماهنگی بیشتر در سازمان های اوقاف با سایر دستگاه های اجرایی را می طلبد.

کلمات کلیدی:

وقف، موقوفات، ساختارهای اقتصادی و فضایی شهر

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1276131>

